

NZa kan meer voor transparantie betekenen dan ze nu doet

Wet biedt voldoende ruimte voor openheid prijzen medische behandelingen

19 JULI 2016, AMSTERDAM

SAMENVATTING

Tijdens het onderzoek voor het hoger beroep in de rechtszaak over transparantie zorg kosten is gebleken dat de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) meer mogelijkheden heeft om transparantie te bevorderen in de zorg maar deze onbenut laat. Dat zegt digitale transparantie organisatie Open State Foundation vandaag. De NZa kan nu al regels stellen over de informatie die zorgaanbieders en zorgverzekeraars aan burgers beschikbaar moeten stellen. Daarbij gaat het om de verplichting gegevens over prijzen en tarieven, de kostprijsofbouw van de prijzen en de inhoud en kwaliteit van het product of dienst kenbaar te maken op een zodanige wijze dat deze gegevens voor iedereen gemakkelijk vergelijkbaar zijn.

Tijdens het onderzoek voor het hoger beroep in de rechtszaak over transparantie zorg kosten is gebleken dat de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) meer mogelijkheden heeft om transparantie te bevorderen in de zorg maar deze onbenut laat. Dat zegt digitale transparantie organisatie Open State Foundation vandaag.

De NZa kan nu al regels stellen over de informatie die zorgaanbieders en zorgverzekeraars aan burgers beschikbaar moeten stellen. Daarbij gaat het om de verplichting gegevens over prijzen en tarieven, de kostprijsofbouw van de prijzen en de inhoud en kwaliteit van het product of dienst kenbaar te maken op een zodanige wijze dat deze gegevens voor iedereen gemakkelijk vergelijkbaar zijn.

In de jaarverslagen van de NZa in [2012](#) en [2013](#) stelde de NZa dat transparante informatie een van de drie publieke belangen in de zorg is waarop de NZa toezicht houdt. Opmerkelijk is dat dit belang van heldere informatie over de inhoud van het zorgaanbod, de kwaliteit van de zorg en de prijs van het aanbod in de jaarverslagen vanaf 2014 niet meer wordt genoemd. Echter, het is duidelijk geworden dat de NZa transparantieverplichtingen kan opleggen aan verzekeraars en zorgaanbieders en handhavend kan optreden als zij dat zou willen.

In de Wet Marktordening Gezondheidszorg wordt dit zelfs als taak van de zorgautoriteit gezien om hierover regels te stellen. Ze kan ingrijpen als marktpartijen weigeren om bepaalde informatie openbaar te maken. De zorgautoriteit is dan bevoegd om zelf zo nodig transparantiebevorderende

informatie te verzamelen, te bewerken en te publiceren.

De zorgautoriteit kan dus zelf regels stellen over de informatie die zorgaanbieders en zorgverzekeraars aan consumenten burgers beschikbaar moeten stellen. Daarbij gaat het om de verplichting gegevens over prijzen en tarieven, de kostprijsofbouw van de prijzen, de inhoud en kwaliteit van het product of dienst kenbaar te maken op een zodanige wijze dat deze gegevens voor iedereen gemakkelijk vergelijkbaar zijn.

‘Voor de werking van het zorgstelsel is het cruciaal dat mensen in staat zijn een geïnformeerde en vrije keuze te maken voor een zorgaanbieder of zorgverzekeraar’, zegt Arjan El Fassed, directeur van Open State Foundation. ‘Veel mensen hebben geen idee wat een behandeling in het ziekenhuis kost terwijl het overgrote deel van de zorg vergoed wordt uit collectieve middelen’.

Het zou nu al mogelijk moeten zijn dat een burger informatie moet kunnen vinden over de financiële gevolgen van verschillende keuzes voor behandelingen bij een specifieke zorgaanbieder. Ook zou openbaar moeten zijn welke kosten zelf betaald moeten worden en welke gevolgen dat heeft voor het eigen risico. Aangezien burgers deze informatie ook nodig hebben om uiteindelijk een keuze te kunnen maken tussen zorgverzekeraars en zorgaanbieders, zijn de mogelijkheden van de wet ruimer dan de NZa in het verweer zichzelf toestaat.

‘Keer op keer zegt de NZa dat het voorstander is van prijstransparantie in de zorg maar dat de wet haar belemmert. Zo blijven miljardenbestedingen schimmig’, zegt Wob-expert Brenno de Winter. ‘Het wordt steeds duidelijker dat we wel inzage in zorgkosten kunnen krijgen en dat de wetgever dat ook echt wil’.

Eind vorig jaar heeft Open State Foundation, bijgestaan door Wob-expert Brenno de Winter, hoger beroep aangetekend bij de Raad van State. Met een beroep op de Wob heeft Open State Foundation in 2014 de NZa verzocht de prijzen en aantallen ziekenhuisbehandelingen per zorgaanbieder openbaar te maken. In oktober 2015 deed de rechtbank in Amsterdam uitspraak in het hoger beroep. De rechtbank was toen van oordeel dat de NZa geen inzage hoefde te geven omdat de rechtbank de prijs per zorgproduct, per zorgaanbieder en het aantal gedeclareerde zorgproducten ziet als bedrijfs- en fabricagegegevens.

RELEVANTE LINKS

 Verweerschrift NZa op beroep bij Raad van State

<http://www.documentcloud.org/documents/2995125-20160129-Verweerschrift.html>

Beroep Open State Foundation bij Raad van State

<http://www.documentcloud.org/documents/2646256-1-Beroep-bij-Raad-van-State-transparantie-zorg.html>

Verslag zitting Rechtbank

<http://www.documentcloud.org/documents/2757018-Verslag-Zitting-Rechtbank-Amsterdam-27-Augustus.html>

Aanvullende gronden beroep bij rechtbank Amsterdam

<http://www.documentcloud.org/documents/2288307-aanvullende-gronden-osd-distributie.html>

Repliek NZa beroep bij rechtbank Amsterdam

<http://www.documentcloud.org/documents/2288306-repliek-nza.html>

Beroep Open State Foundation bij rechtbank Amsterdam

<https://www.documentcloud.org/documents/1369991-beroepschrift20141122.html>

CITATEN

"Voor de werking van het zorgstelsel is het cruciaal dat mensen in staat zijn een geïnformeerde en vrije keuze te maken voor een zorgaanbieder of zorgverzekeraar. Veel mensen hebben geen idee wat een behandeling in het ziekenhuis kost terwijl het overgrote deel van de zorg vergoed wordt uit collectieve middelen."

— Arjan El Fassed, directeur Open State Foundation

"Keer op keer zegt de NZa dat het voorstander is van prijstransparantie in de zorg maar dat de wet haar belemmert. Zo blijven miljardenbestedingen schimmig. Het wordt steeds duidelijker dat we wel inzage in zorgkosten kunnen krijgen en dat de wetgever dat ook echt wil."

— Brenno de Winter, Wob-expert

OVER OPEN STATE FOUNDATION

Open State Foundation bevordert digitale transparantie door het ontsluiten van open data en de ontwikkeling van innovatieve en creatieve toepassingen te stimuleren.

Open State Foundation promotes digital transparency by unlocking open data and stimulates the development of innovative and creative applications.

Open State Foundationnewsroom